

Ljusvandring i Klosterkyrkan

”Stunden i Varnhems klosterkyrka var enormt gripande. Att med ljus i händerna röra sig långsamt genom kyrkan tillsammans med systrar från hela Sverige var en stark upplevelse.

Tillvaron är oftast till brädden fylld med ord. Här kunde vi vila i psalmerna och tystnaden och verkligen känna av historiens vingslag. Ibland kan stämningen vinna på tystnad och lugn.”

Katarina Evenseths tankar efter Våreld på Flämslätt utanför Skara. s 2

*Birgitta Sträng ledde deltagarna på en andaktsfull vandring genom Varnhems klosterkyrka.
Foto: Elisabeth Enger*

Upp till handling i stiftsgrupperna!

Våreld präglades av lugn, stillhet, andlighet och gemenskap.

Konferensen med alla samtal och diskussionen om verksamhetsplanen, gav inspiration till stiftsgruppsarbetet.

Men jag tycker att riksstyrelsen behöver trycka på oss i stiftsgrupperna mer till handling. En viktig sak är ju medlemsutvecklingen. Vi måste berätta om KviSk mer utanför våra egna led!

Jag är också imponerad av hur styrelsen, trots att vi haft ett arbetsamt år bakom oss, lyckats driva projekten och övriga program, och även hantarat all administration med ekonomin och medlemmarna!

*Birgitta Thaning
ordförande i Stockholms stiftsgrupp*

Kristina och Karin om kvinnor på väg

Vill du ha ett hembiträde eller städerska? Det vill allt fler kvinnor i de rika länderna. Det är en av orsakerna till att andelen kvinnor som migrerar ökar, alltså flyttar utanför sitt fädernesland. En annan anledning är att civilbefolkningen, kvinnor och barn, drabbas i högre grad av krig. Kvinnor kan få bo i 20 år i flyktingläger, utan att kunna låsa om sig, ens när de utträttat sina behov.

Det berättade Kristina Hellqvist, flykting- och integrationshandläggare på Kyrkokansliet i Uppsala, under Våreld med årsmöte i Flämslätt den 12 – 14 april.

Stiftsgårdsprästen Karin Enerbäck talade om starka kvinnor och kvinnor i Bibeln, som migrerat, flyttat till främmande länder.

Ett 50-tal deltagare fick sig också livliga historier till livs om Västgöta-Bengtsson av hans dotter Margareta Söderström.

s 3

Lydia – den första kristna i Europa

”Kristendomen i Europa började med dopet av en invandrad, egenföretagande och gudfruktig kvinna. Europas kristna själ föddes ur mötet med det som är överraskande och annorlunda eller

hon Paulus och hans följe att komma och bo hos henne. ”Och hon gav sig inte.” (Apg 16:11-15)

Kvinnor korsar gränser av en mängd skäl. Kristina Hellqvist utvecklade detta

Krönika

rentav främmande.”

Under Världskonferensen på Flämslätt använde Kristina Hellqvist från Kyrkokansliet i Uppsala detta citat efter Antje Jackelén, biskop i Lund, i antologin *Där främlingskapet bryts kan en ny värld börja*.

Det handlar om Lydia från Thyatira som Paulus mötte utanför Filippi när han hade kommit dit från Mindre Asien. Lydia var en självständig kvinna som handlade med purpurtyger. Enligt Apostlagärningarna är hon den första i Europa som döps och blir kristen. ”Hon och hela hennes hus blev döpta.” Och så inbjuder

genom siffror och statistik men också genom att återberätta enskilda kvinnors berättelser.

Tillgång eller problem?

Oavsett skäl finns många kvinnor i vår omedelbara närhet som har burit med sig erfarenheter och kunskaper som är överraskande och annorlunda eller rentav främmande, när de korsat gränser av olika slag, geografiska eller mentala.

Ser vi detta som en tillgång eller enbart som problem? Lätt sätter vi fokus på alla svårigheter. I den allmänna debatten tycks detta ske både i media

och i våra vardagliga samtal. Men där främlingskapet bryts, där mötet kommer till stånd, där kan en ny värld börja. Det finns många berättelser om möten med människor som är annorlunda och som vi kan känna oss främmande för som faktiskt är berättelser om nya och överraskande insikter.

Perspektiven vidgas, prioriteringar omvärderas och mänsklig vänskap växer. När avståndet krymper människor emellan kan också fördomar och rädsla för det ovana, det okända krympa och förminska.

Kanske handlar det också om att locka fram lite av Lydias mod och envishet. ”Kom då och bo hos mig. Och hon gav sig inte.”

Hilda Lind
Ordförande i KviSk

– Vi ska lyssna till dem

Kristina Hellqvist väckte tankar kring hur det är att fly från sitt hemland och försöka rota sig i en ny kultur. Vi blir lätt bekväma i den miljö vi växer upp i och det är bra att ibland bli utmanad i sitt sätt att tänka.

Frågan som Kristina Hellqvist ställde: Vart skulle du bege dig om du inte längre kunde bo kvar i ditt hemland?

Först gick tanken till något av våra nordiska grannländer, därefter de engelskspråkiga länderna. Av detta kan slutsatsen dras att det är viktigt att kunna göra sig förstådd samt förstå, när man kommer som ny till ett land.

De kulturella koderna är också viktigt att behärska. Släktingar och vänner redan på plats i det nya landet underlättar. Det är även en väsentlig skillnad att av egen vilja ta beslutet att lämna sin trygga och invanda miljö, mot att med

våld fördrivas bort. Efter att ha blivit bortdriven lever idag många kvinnor fortfarande med känslan av otrygghet. Det är svårt att tro att en person förblir densamma efter att ha genomlevt våldsamma och turbulenta händelser.

Ett stort ansvar på oss

Här faller ett stort ansvar på oss som mottagande land att bemöta ”främlingarna” med omsorg och respekt.

– Vad vi kommer att göra i stiftsgruppen i Göteborgs stift är att försöka komma i kontakt med några kvinnor som kommit till Göteborg från andra kulturer och inledningsvis att lyssna till deras livsberättelser.

Vad är det som har gjort att just de har kommit till Göteborg, och hur går deras tankar kring framtiden? Vad innebär det konkret att korsa gränser? Finns det en oro för vad som händer med kvarvarande familjemedlemmar och hur upprätthålls kontakterna med dem som lämnades kvar?

Katarina Evenseth
ordförande i Göteborgs stiftsgrupp

Vi stödjer kvinnor i världen

Kyrkans U-fond, som Kvinnor i Svenska kyrkan haft andelar i, lades ner 2012. Värdet av andelarna (120 000 kr) har överförts till Oikocredit som är ett globalt kooperativt finansieringsinstitut för fattigdomsbekämpning.

Direkt eller via mikrofinansinstitut stöttar de kooperativ, småföretag och Fairtrade-organisationer i 67 länder. Deras projekt är långsiktigt hållbara och har fokus på miljö- och djurskydd. De har låga omkostnader (cirka tre procent av tillgångarna).

83 procent av Oikocredits klienter är kvinnor. Vi är säkra på att vårt stöd blir till verklig utveckling och försörjning för kvinnor genom Oikocredits förvaltning.

Läs mera på www.oikocredit.se och www.oikocredit.coop.

Birgitta Nylander,
kassör i KviSks styrelse

Kvinnoglöd nr 2/2013 Årgång 3. **Kvinnoglöd** är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och publiceras 4 ggr/år på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se. Nyhetsbrevet trycks även på miljövänligt papper hos Rolands offset, Linköping.

Deadline för nästa nummer: Den 30 augusti 2013

Ansvarig utgivare: Hilda Lind Redaktör: Elisabeth Enger

Redaktionsråd: Gunilla Bäckström, Luleå, Eva Dahrén, Kumla, Bulle Davidsson, Vreta kloster, Margareta Hector, Kungsängen

Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag kan mejlas till eenger.hagen@gmail.com

– Det är märkligt att inte fler protesterar utifrån sin kristna tro, ansåg Karin Enerbäck, stiftsgårdspräst.
Foto: Elisabeth Enger

Starka kvinnor i dag och för 3 000 år sedan

Karin Enerbäck, stiftsgårdspräst, talade om starka kvinnor i Bibelns berättelser, vilket gav ett historiskt perspektiv på kvinnor som korsar gränser av olika slag.

I Bibeln finns starka kvinnor, som drottning Vasti, Rut och Sara. Även i dag finns starka kvinnor, kvinnor som vågar säga ifrån, som exempelvis Sarah Wagnert som gav upphov till Lex Sarah. Är det lättare att säga ifrån när man vet sina värderingar?

– Det är märkligt att det inte finns fler som protesterar utifrån sin kristna tro, framförde Karin Enerbäck. Ett tips: Läs doktorsavhandlingen i fotnoten!

– Ingen har väl korsat så många gränser som Jesus, poängterade hon.

Elisabeth Enger

När man måste säga ifrån - om kritik och whistleblowers i offentliga organisationer. Hedin, Månsson, Tikkanen Natur & Kultur 2008

Ann-Margret

Berit

Gunilla

Ingrid

– Hög tid att bereda plats för migranten

– Vi måste lyssna på deras berättelser, de kvinnor som finns omkring oss överallt, säger Kristina Hellqvist från Kyrkokansliet.
Foto: Elisabeth Enger

Allt fler kvinnor drabbas av krig, ofta är de direkt måltavla, berättade Kristina Hellqvist.

Omkring hälften av världens 44 miljoner flyktingar är kvinnor. 107 miljoner kvinnor bor i ett annat land än där de är födda. Andelen kvinnor bland migranterna ökar. Varför?

Kristina Hellqvist, handläggare för flykting- och integrationsfrågor på Kyrkokansliet i Uppsala gav oss nyttiga kunskaper på temat Kvinnor korsar gränser.

Kvinnor flyttar för att få arbete och trygghet, andra flyr av politiska eller religiösa skäl eller på grund av sitt kön. Andra blir offer för trafficking.

Ökad medvetenhet

Andelen kvinnor ökar bland annat för att dagens krig drabbar civila i högre grad än tidigare, ofta är kvinnor en direkt måltavla. Kvinnors politiska engagemang har också ökat. Många kvinnor har en ökad medvetenhet om könsrelaterat

Nya i styrelsen

Fyra nya ledamöter invaldes i KviSks styrelse: Ann-Margret Bäckström, Berit Larsson, båda Härnösand, Gunilla Åkesson, Lund och Ingrid Ödqvist, Göteborg.

Hilda Lind, Lund, kvarstår som ordförande, Birgitta Nyrinder, Linköping, som kassör.

våld, och fortfarande råder på många håll straffrihet för våld mot kvinnor.

I dag befinner sig människorna i flyktinglägren i alltmer utdragna flyktingsituationer – kvinnorna kan vara beroende av matpaket i 20 år, och utan möjlighet att låsa om sig, inte ens på toaletten.

Sedan 2006 är förföljelse på grund av kön en grund för asyl i svensk lag. Men ofta görs ingen egen utredning om kvinnan utan hon ses som ett bihang till mannen. Inte heller informeras hon om att hon har rätt till kvinnlig utredare eller ombud.

Att allt fler kvinnor migrerar för att söka arbete och utkomst beror bland annat på att efterfrågan på invandrad arbetskraft för hushållsnära tjänster ökar i rika länder.

Kristina Hellqvist gav också tillfälle till samtal om migrantkvinnor i vår omgivning, och ställde frågan på sin spets: Vart skulle vi styra kosan om vi var tvungna att fly för våra liv?

Hon uppmanade: Vad vet du om immigrerade kvinnor i din närhet? Känner du hennes berättelse?

Elisabeth Enger
redaktör

Kristinas text som ingår i Globala veckans material finns i Elsa 4/12

Där främlingskapet bryts kan en ny värld börja. Berättelser om uppbrott. Redaktör Kristina Hellqvist. Arcus 2010

Rådgivningsbyrån har en särskild hemsida på tolv språk för asylsökande kvinnor.

www.sweref.org/kvinnor

Mater-ialism – vårt miljöansvar dramatiserat

– Väl värt att ta med sig från Värld är de dramastycken kring Mater-ialismen som nu finns utformade av Kerstin Bergman. Till hösten hoppas jag att vi kom-

På gång

mer att öva in det för att kunna framföra föreställningarna vid väl valda tillfällen, säger Katarina Evensen, ordförande i Göteborgs stiftsgrupp.

– Miljön är trots allt det viktigaste vi har, och utan någon moder Jord så faller samtliga andra frågor som tynger våra dagar. Vi har ett ansvar som kvinnoföring inom Svenska kyrkan att ständigt och återkommande påtala vikten av vårt

Ge makt åt kvinnor i fredsprocesser så är de med och bygger samhället

Drivna av vetenskapen om kvinnor som offer i krig, uteslutna vid fredsprocesser och osynliggjorda i många andra sam-

manhang, beslöt en grupp kvinnor i oktober 2003 starta ett nätverk för att göra FN-resolution 1325 mera känd: En bindande resolution om makt åt kvinnor i fredsprocesser.

Ragnhild
Greek

I dag är nätverket, Operation 1325, en

paraplyorganisation för sju kvinnoorganisationer. En grundtanke med resolutionen, som bygger på de mänskliga rättigheterna, är människors lika värde. Kvinnor ska inte enbart ses som offer, utan som aktiva politiska aktörer för fred och jämställdhet.

I samtliga medlemsstater, särskilt där krig och konflikter utspelats, ska kvinnor aktivt delta i landets uppbyggande, i fördelning av resurser till skolor, sjukhus och kliniker – och till militären. Varje land ska ha en nationell handlingsplan om hur man förverkligar resolution 1325, något som nu sakta växer fram i de flesta länder. Operation 1325 organiserar och genomför utbildningar i Sverige – försvaret, polisen, kyrkor, skolor, studiecirkelklar – och workshops utomlands, i Sydsudan, Israel/Palestina, Armenien, och nyligen i Kairo.

gemensamma ansvar för den planet som är oss given.

Kerstin Bergman, KviSk Linköping, skriver:

– Religionen har riktat uppmärksamheten på det andliga och försummat det

Kerstin Bergman

mater-iella, som blivit ett fullt ord. I det föraktet gömmer sig en nedvärdering, inte bara av moder Jord – mater betyder moder på latin. Där ingår även en nedvärde-

ring av kvinnan.

Texterna kan laddas ned via en länk på www.kvinnorisvenskakyrkan.se

Med kunskap och kvinnors aktiva och jämställda deltagande ökar möjligheterna till fredlig utveckling och förståelse

av global jämställdhet: Det finns inga främmande länder.

Ragnhild Greek

Kontakta Ragnhild på epostadress ragnhild.greek@gmail.com
Läs mer om nätverket på www.operation1325.se

Margot Wallströms resolution – filmen

2010 blev Margot Wallström FNs första särskilda sändebud för att stoppa våldtäkt som ett vapen i konflikter och krig.

Sett

På rekordfart utarbetades Resolution 1960. I filmen The Wallstrom Resolution av Marika Griehsel, besöker Margot Wallström våldtäktsoffer och aktivister.

Filmen finns på svenska och engelska och ska finnas för utlåning i alla stift. Kvinna till kvinna har utarbetat ett metodmaterial som går att få via Sensus.

www.resolution1960.se
www.kvinnatillkvinna.se

Om kvinnor i förändringens tid

Lördagen den 24 augusti klockan 15 i Domkyrkoforum i Lund öppnar utställningen *Kvinnor i förändringens tid – reformationens och vår*, framställd av Kvinnor i Svenska kyrkan i Lunds stift.

Eva-Lotta Grantén, teologie doktor och chef för utvecklingsavdelningen i Lunds stift inleder med ett föredrag *Drabbade av reformationen - kvinnor, tro och kallelse då och nu*.

Utställningen öppnas av mig, Gunilla

Åkesson. Därefter mingel.

Arrangemanget är ett samarbete med Evangelische Frauen in Mitteldeutschland, som invigde en liknande utställning i Halle i höstas. Den besöktes av tjugo kvinnor från Lunds stift. En del av denna utställning om kvinnor i Tyskland visas också.

På gång

Delar av den svenska utställningen kommer att stå kvar till och med den 1 september. Utställningen består av 13 rollups som kan lånas ut under hela reformationsjubileet. Det kulminerar 2017, 500 år sedan Luther spikade upp sina teser på Slottskyrkans dörr i Wittenberg.

Gunilla Åkesson
ordförande i Lunds stiftsgrupp

Info om utlåningen: Lisbeth Malmström, epost: lisbeth.malmstrom@comhem.se eller tel: 046-14 24 82

Tack till dig som betalt årets medlemsavgift!

Nya medlemmar hälsar vi varmt välkomna!

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699. Glöm inte ange namn, adress och eventuell e-postadress samt födelseår.